

Yhteisrakentamisverkoston uutiskirje 03/2018

Tässä numerossa esittelemme Tampereen Veden kokemuksia yhteisrakentamisesta, kerromme Viestintäviraston roolista yhteisrakentamisen edistämisessä sekä ensimmäisestä tuomioistuimen ratkaisusta, jossa on linjattu yhteisrakentamislain soveltamisalan laajuutta. Lisäksi löydät tietoa nopean laajakaistan ajankohtaisista asioista sekä äskettäin käynnistetystä verkkoinfran käsitelmällien kehityshankkeesta.

Tässä numerossa:

- Tampereen Vesi - verkko rakentuu yhteisrakentamalla
- Yhteisrakentamisen viesti etenee
- Viestintävirastosta apua yhteisrakentamisesta sopimiseen
- Hallinto-oikeuden ratkaisu: Yhteisrakentamislakia ei sovelleta vanhoihin yhteiskäyttösopimuksiin
- Laajakaistainfo.fi tarjoaa tuoretta tietoa nopeasta laajakaistasta
- Yli puolelle suomalaisista saatavilla nopea kiinteä laajakaista
- Verkkoinfrastruktuurin käsitelmälle kehitetään yhteistyöhankkeessa

Tampereen Vesi - verkko rakentuu yhteisrakentamalla

Vuonna 1898 perustettu Tampereen vesilaitos on kaupungin liikelaitos. Yhteisrakentaminen on Tampereella tuttua. Verkostopäällikkö Pekka Laakkonen Tampereen Vedeltä kuvailee yhteisrakentamisen toimintakulttuurin juurtuneen kaupunkiin hyvin:

"Yhteisrakentaminen on meillä tapa toimia ja aina tavoitteenamme, sillä se on kaikkien etu. Kun katu joudutaan avaamaan, kannattaa samalla vaivalla tehdä kaikki mahdolliset työt. Tämä on myös asukkaiden kannalta järkevämpää ja mukavampaa."

Tampereella yhteisrakentamisen kulttuuri on aikanaan lähtenyt kehittymään kaupunginosa-alueiden saneerauksista, joissa urakoidaan yksi kaupunginosa kerrallaan. Urakoihin osallistuvat eri toimijat ovat Laakkosen mukaan kokeneet, että samalla kertaa on helpompi toteuttaa kaikki korjaus- tai uudistustarpeet.

Yhteisrakentamisurakat aloitetaan yleensä Tampereella niin, että kun rakennusurakan suunnittelusta vastaavat konsultit aloittavat työnsä, he kutsuvat laajasti eri toimijoita hankkeen suunnitteluun mukaan. Näin kaikki eri osapuolet pääsevät rakentamiseen ja sen suunnitteluun alusta lähtien mukaan. Usein yhteisrakentamiseen osallistuvat vesiyhtiön lisäksi jossain muodossa Tampereen kaupunki, katujen kunnossapidon osalta rakennuttaja sekä teleoperaattori, sähköyhtiö ja kaukolämpö. Rakentamisurakoiden suunnittelusykli on noin vuosi.

Edeltävän syksyn ja talvikauden aikana suunnitellaan seuraavan kesän työmaat.

Laakkosen mukaan yleisimmin yhteisrakentamishankkeiden hankaluudet liittyvät kustannuksiin ja niistä sopimiseen. Hän pitää avointa keskustelua ja selkeää sopimista erittäin tärkeänä:

"Urakoiden yhteydessä keskustellaan tietenkin aina myös rahasta, ja kustannusten jakautuminen sovitaan etukäteen. Vesiyhtiön osuus yhteisrakentamisen kaivuukustannuksista on yleensä noin neljännes."

Yhteisrakentamisen viesti etenee

Viestintävirasto on ollut aktiivisesti mukana eri tapahtumissa kertomassa verkkotietopiste.fi -palvelusta ja siihen tehdyistä uudistuksista, joiden myötä palvelu entistä paremmin tukee yhteisrakentamista ja yhteistoimintaa. Palvelua on esitelty mm. verkstorakentajien yhteistyökokouksissa, verkkotietopalvelujen käyttäjäpäivillä sekä verkkotoimijoiden seminaareissa. Palaute palvelusta on ollut positiivista. Edelleen kaivataan aktiivisempaa otetta erityisesti rakentamissuunnitelmien ilmoittamiseen verkkotietopisteeseen ja tietojen ajantasaisuudesta huolehtimista. Palvelun kehittämiseen on saatu myös paljon ideoita sidosryhmiltä ja niiden perusteella palvelua kehitetään edelleen.

Viestintävirastosta apua yhteisrakentamisesta sopimiseen

Yhteisrakentamiseen kannustaa ja siihen edellyttää yhteisrakentamislaki. Lain mukaan verkkotoimijan on suostuttava toisen verkkotoimijan yhteisrakentamista koskevaan pyyntöön oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin. Oikeudenmukaisuus tarkoittaa myös syrjimättömyyttä eli

samanlaisessa tilanteessa olevia pyytäjiä on kohdeltava tasapuolisesti. Kohtuullisuuden osalta keskeistä on yhteisrakentamisen hinnoittelu eli kustannusten jako.

Yhteisrakentamisesta saadaan eniten hyötyä, kun hankkeet suunnitellaan yhdessä. Mahdollisista yhteisrakentamishankkeista pitää saada tieto ajoissa, koska käytännössä mukaan ei ehdi enää kun rakentaminen on alkanut. Lain mukainen takaraja yhteisrakentamispyyntöille on 1 kuukausi ennen lupien hakua viranomaisilta. Käytännössä yhteistyö on kuitenkin syytä aloittaa jo paljon aikaisemmin.

Yhteisrakentamisen kustannusten jaosta on laissa peruseriaate eli lähtökohtaisesti kustannukset jaetaan verkkotoimijoiden kesken erillirakentamisesta aiheutuvien arvioitujen kustannusten suhteessa. Auttaakseen kustannusten jaosta sopimista Ficom ry sekä Energiategollisuus ry ovat yhteistyössä laatineet kustannustenjakomallin yhteisrakentamishankkeisiin.

Lisätietoa Ficom ry:n verkkosivuilta

Mikäli verkkotoimijat eivät pääse yhteisrakentamisesta tai kustannusten jakamisesta sopimukseen, verkkotoimijoilla on mahdollisuus saattaa asia Viestintäviraston ratkaistavaksi. Ensisijassa erimielisyydet pyritään ratkaisemaan neuvotteluteitse Viestintäviraston myötävaikutuksella. Viestintävirasto kannustaa olemaan aktiivisesti yhteydessä virastoon, mikäli yhteisrakentamisesta ei päästä sopimukseen oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin.

Hallinto-oikeuden ratkaisu: Yhteisrakentamislakia ei sovelleta vanhoihin yhteiskäyttösopimuksiin

Helsingin hallinto-oikeus on antanut 27.4.2018 päätöksen DNA Oyj:n valituksesta. DNA oli valittanut Viestintäviraston päätöksestä, jossa virasto jätti tutkimatta toimenpidepyynnön Telia Finland Oyj:n DNA:han soveltamien antennipaikkojen ja laittilojen käyttöoikeuden ehtojen hinnoittelun yhteisrakentamislain 3 §:n mukaisuudesta.

Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen kokonaisuudessaan. Oikeus katsoi, että DNA:n Telialle tekemä pyyntö oli koskenut Telian perimien hintojen alentamista sellaisten yhteiskäyttökohteiden osalta, joiden yhteiskäytöstä oli osapuolten välillä sovittu ennen yhteisrakentamislain voimaantuloa 1.7.2016. Kyse oli olemassa olevien sopimusten mukaisten sopimusehtojen (hintojen) muuttamista koskevasta vaatimuksesta. Kyse ei ollut tulevia yhteiskäyttökohteita koskevasta yhteisrakentamislain 3 §:n mukaisesta pyynnöstä, koska kohteet eivät olleet uusia ja lain voimaantulon jälkeen yhteiskäyttöön otettavia kohteita.

Pyynnön tutkimiselle ei ollut myöskään perustetta ehtojen muuttamista koskien kun yhteiskäytöstä oli sovittu ennen lain voimaantuloa. Viraston toimivallan yhteiskäytön osalta katsottiin rajoittuvan 1.7.2016 jälkeisiin yhteisrakentamislain 3 §:n mukaisiin yhteiskäyttöpyyntöihin. Toimenpidepyyntö oli lisäksi tehty perittävien korvausten muutoksen voimaantulon jälkeen, vaikka muutos oli ollut tiedossa jo puolisen vuotta aikaisemmin. Oikeus katsoi DNA:n myös tosiasiallisesti hyväksyneen Telian perimien sopimushintojen muutoksen niiden voimaantullessa ja siten päässeensä sopimukseen kaupallisin ehdoin hintojen muutoksesta ennen muutosten voimaantuloa.

Hallinto-oikeuden huhtikuussa 2018 antama päätös selkeyttää merkittävästi yhteisrakentamislain 3 §:n mukaisten yhteiskäyttöpyyntöjen soveltamista ja Viestintäviraston toimivaltaa näissä asioissa.

Laajakaistainfo.fi tarjoaa tuoretta tietoa nopeasta laajakaistasta

Laajakaistainfosta saa tietoa nopeasta laajakaistasta, laajakaistaverkkojen rakentamisesta ja rahoituksesta. Käy tutustumassa palveluun: www.laajakaistainfo.fi. Laajakaistainfon uutisia voi seurata myös Twitterissä: #laajakaistainfo tai olla yhteydessä @laajakaistainfo.

www.laajakaistainfo.fi

#laajakaistainfo

@laajakaistainfo

Yli puolelle suomalaisista saatavilla nopea kiinteä laajakaista

Alueelliset erot nopean laajakaistan tarjonnassa ja käytössä ovat suuria. Eniten nopeita laajakaistaliittymiä on käytössä Uudellamaalla ja Pirkanmaalla. Paras liittymien saatavuus on Ahvenanmaalla, Päijät-Hämeessä ja Satakunnassa. Nopean kiinteän verkon laajakaistaliittymiin sisältyvät kaikki vähintään 100 Mbit/s nopeudella toimivat liittymät. Lue lisää

Verkkoinfrastruktuurin käsitelmalleja kehitetään yhteistyöhankkeessa

Tällä hetkellä verkkotoimijoilla ei ole yhteistä näkemystä yhteisistä toimintatavoista ja toimialalla käytettävistä käsitteistä. Tämä johtuu osaksi siitä, että toimijoilla on käytössä erilaisia tietojärjestelmiä jotka käsittelevät ja jäsentävät tietoa eri tavoin.

Viestintävirasto on rakentamassa yhdessä Helsingin kaupungin, Helsingin seudun ympäristöpalveluiden, Turun seudun vesihuollon kanssa verkkoinfran käsitelmallia. Mallinnuksen suorittaa Sitowise. Käsitelmallinnuksen tavoitteena on luoda yhtenäinen rakenteellinen malli verkkotoimialalla käytettävistä käsitteistä. Tavoitteena on selvittää termien merkitykset niin, että samoista asioista käytetään samoja termejä.

Verkkotiedon hyödyntämisen ja infrastuktuurin lisäarvopalveluiden näkökulmasta olisikin välttämätöntä luoda alalla yhtenäiset käsitelmallit joihin toimijat sitoutuvat. Käsitelmallit ollaan nyt luomassa tietoliikenne-, sähkö-, liikenteenohjaus-, vesi- ja jätevesi-, kaukolämpö- sekä kaasuverkoille.

Käsitelmallit tehdään yhteistyössä hankkeen omistajien / tilaajien, projektiryhmän ja toimialan asiantuntijoiden kanssa. Työ koordinoidaan Building SMART Finlandin kanssa, jolloin varmistetaan lopputuloksen yhteensopivuus BSF:n Vakiointiryhmän sanastoon ja nimikkeistöön. Hankkeeseen on saatu myös KIRA-digiavustus. Mallinnus on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2018 loppuun mennessä, jolloin työn sisältö esitellään sidosryhmille.

Asiasanat: [Internet](#) , [Puhelin](#) , [Televisio](#) , [Verkot](#) , [Yhteisrakentaminen](#) , [Uutiskirje](#)

Päivitetty 18.05.2018